

Ecologie

KADER

Om de uitvoerbaarheid van het plan te toetsen, is een inventarisatie van natuurwaarden uitgevoerd. Het doel hiervan is om na te gaan of een vooronderzoek in het kader van de Flora- en faunawet (Ffw), een Voortoets in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 (Nbw 1998) of een analyse in het kader van het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is. Naast het raadplegen van bronnen is het plangebied ten behoeve van de inventarisatie op 25 mei 2016 bezocht door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs bv.

PLANGEBIED

Het plangebied omvat twee locaties aan de straat Het Woud binnen de bebouwde kom van Nibbixwoud. Ten noorden van Het Woud ligt een voetbalveld met rondom een houtsingel. Op deze locatie staat aan de straatzijde een verenigingsgebouw dat deels dienst doet als gezondheidscentrum, langs het sportveld staat een klein gebouwtje. Ten zuiden van het Woud liggen voetbalvelden en een hockeyveld eveneens met een verenigingsgebouw aan de straatzijde. Rondom deze velden is een hekwerk aanwezig waarachter huizen zijn gelegen. Langs de westzijde staat een houtsingel. Het plangebied beschikt niet over permanent oppervlaktewater.

De ontwikkelingen bestaan uit het realiseren van woningen en wegen op beide locaties. Van de bebouwing aan de noordzijde worden alleen het kleine gebouwtje langs het sportveld en de bestuurskamer gesloopt, het gezondheidscentrum blijft behouden. Het verenigingsgebouw aan de zuidzijde van Het Woud wordt geheel gesloopt.

Sportveld noordzijde (links) en zuidzijde (rechts)

Te slopen verenigingsgebouw (links) en bestuurskamer (rechts)

Flora- en faunawet

Achter de Flora- en faunawet (Ffw) staat het idee van de zorgplicht voor in het wild levende beschermde dieren en planten en hun leefomgeving. Beschermde soorten worden opgesomd in de 'lijsten beschermde inheemse planten- en diersoorten'. De Algemene Maatregel van Bestuur ex artikel 75 van de Ffw van 23 februari 2005, kent een driedeling voor het beschermingsniveau van planten- en diersoorten, hierna te noemen: licht beschermd, middelzwaar beschermd en streng beschermd. De inheemse vogelsoorten hebben een afwijkend beschermingsregime; ze vallen zowel onder het middelzware als strenge beschermingsregime.

INVENTARISATIE

Ten aanzien van de aanwezigheid van beschermde soorten is, naast het afgelegde veldbezoek, via Quickscanhulp.nl¹ (NDFF - quickscanhulp.nl 23-05-2016 15:11:35) soortinformatie uit de Nationale Database Flora en Fauna² opgevraagd. Uit de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen van diverse zwaardere beschermde diersoorten bekend. Het betreft waarnemingen van diverse vogels, vissoorten, enkele vleermuizen en de plantensoorten steenbreekvaren en tongvaren.

De houtsingels worden gevormd door hoge exemplaren berk met in de struiklaag soorten als rode kornoelje, vlier, Gelderse roos, liguster, hazelaar en in de ondergroei soorten als kleeftkruid, heermoes, brandnetel en klimop. De uit de omgeving bekende soorten tongvaren en steenbreekvaren zijn soorten die hoofdzakelijk groeien op muren. De bebouwing is hierop geïnspecteerd; beide soorten zijn er niet waargenomen. Overige beschermde plantensoorten zijn eveneens niet aangetroffen en worden gezien de terreingesteldheid ook niet verwacht.

Uit de omgeving van het plangebied is het voorkomen bekend van de streng beschermde rugstreeppad (Quickscanhulp en telmee.nl). Rugstreeppad is een

¹ Quickscanhulp.nl is een online applicatie waarmee een afgeleide van data uit de NDFF wordt weergegeven. Het is daarmee een hulpmiddel voor ervaren ecologen om te bepalen of een beschermde soort wel of niet in het plangebied kan voorkomen. Quickscanhulp.nl geeft aan op welke afstand waarnemingen van beschermde soorten in relatie tot het plangebied zijn aangetroffen. Voor Quickscanhulp.nl worden alleen gevalideerde waarnemingen gebruikt.

² Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). De NDFF is de meeste complete natuurdatabank van Nederland. De NDFF geeft informatie over waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren en bevat uitsluitend gevalideerde gegevens. Informatie is te vinden op www.natuurloket.nl.

pionierssoort die goed gedijt op laag begroeide terreinen zonder schaduw. Als landbiotoop zijn een vergraafbare bodem of ruimtes onder opgeslagen goederen geschikt. In de huidige situatie met verharding, kort gehouden grasvelden en houtsingels is het plangebied echter ongeschikt als leefgebied voor rugstreeppad.

De te slopen bebouwing is geïnspecteerd op potentiële invliegopeningen voor vleermuizen. Vastgesteld is dat langs de dakrand op diverse locaties openingen aanwezig zijn waardoor vleermuizen toegang kunnen vinden tot de spouw. Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn jaarrond streng beschermd, ook als deze tijdelijk niet in gebruik zijn.

Tevens is vastgesteld dat de bestuurskamer en het kleine gebouwtje aan de noordzijde geen geschikte invliegopeningen hebben. Er zijn geen openstootvoegen en achter de trespaplaten zijn geen openingen aanwezig.

Potentiele invliegopeningen verenigingsgebouw (links) en trespaplaten noordelijke bebouwing (rechts).

De bomen in het plangebied hebben geen ruimten (zoals spleten of holtes) die geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen. In het plangebied zijn verder foeragerende vleermuizen te verwachten langs onder andere de houtsingels, het zal echter niet gaan om onmisbaar foerageergebied of vliegroutes.

De bebouwing is niet geschikt als nestplaats voor huismus. Ook overige vogelsoorten met een jaarrond beschermde nestplaats zijn niet in het plangebied aangetroffen. In de groenstructuren zijn wel meer algemeen voorkomende broedvogels als merel, vink en houtduif broedend te verwachten. In een van de houtsingels is een ekster nest waargenomen.

Het plangebied beschikt niet over geschikt biotoop voor vissen, reptielen en beschermde ongewervelden. In het plangebied (en de directe omgeving) zijn verder hooguit enkele licht beschermde diersoorten zoals veldmuis, huisspitsmuis, mol, gewone pad en bruine kikker te verwachten.

TOETSING

Voor het realiseren van de plannen wordt bebouwing gesloopt. Hiermee gaan mogelijk verblijfplaatsen van vleermuizen verloren (artikel 11 Ffw). Bij onzorgvuldig handelen kunnen door de sloop tevens enkele exemplaren worden verstoord of gedood (artikel 9 van de Ffw). Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn op basis van de Ffw jaarrond streng beschermd, ook als deze tijdelijk niet in gebruik zijn. Aanvullend veldonderzoek is nodig om vast te stellen of daadwerkelijk verblijfplaatsen aanwezig zijn.

De nieuwe situatie is wederom geschikt als foerageergebied door het behoud/realisatie van houtsingels en tuinen. Bovendien is in de omgeving eveneens geschikt foerageergebied aanwezig en zijn er voldoende lijnvormige structuren aanwezig die als vliegroute in de omgeving kunnen dienen.

Aanbevolen wordt om rekening te houden met de mogelijke vestiging van rugstreeppad (rugstreeppad is een pionierssoort en kan - op zoek naar nieuwe leefgebieden - afstanden van meer dan 2,5 kilometer afleggen). Tijdens inrichting van het terrein kunnen zeer geschikte uitgangssituaties voor rugstreeppad ontstaan. Zo kunnen (tijdelijk) geschikte voortplantingslocaties (ondiepe plassen) ontstaan op plaatsen waar graafwerkzaamheden worden verricht. Daarnaast kunnen overwinteringlocaties ontstaan door opgeslagen goederen. Geadviseerd wordt te voorkomen dat genoemde omstandigheden ontstaan. Wanneer rugstreeppadden worden aangetroffen op een bouwlocatie kunnen de werkzaamheden voor langere periode worden stilgelegd.

Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd kunnen in gebruik zijnde nesten van vogels worden verstoord. Het is verboden nesten van vogels (indien nog in functie) te verstoren of te vernietigen (artikel 11 en 12 van de Ffw). Om verstoring van in gebruik zijnde nestplaatsen te voorkomen dient bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden daarom voldoende rekening te worden gehouden met het broedseizoen of dient voorafgaand aan de werkzaamheden te worden vastgesteld dat geen broedgevallen aanwezig zijn. De Ffw kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het is van belang of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt.

Als gevolg van de ruimtelijke ontwikkelingen kunnen verblijfplaatsen van enkele licht beschermde soorten amfibieën en of zoogdieren worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De aanwezige licht beschermde soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen in de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht van de Flora- en faunawet.

Gebiedsbescherming

Voor onderhavig plangebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Natuurbeschermingswet 1998 en de provinciale structuurvisie en verordening.

NATUURBESCHERMINGSWET 1998

In de Nbw 1998 is de bescherming van specifieke (natuur)gebieden geregeld. Onder de Nbw 1998 worden drie typen gebieden aangewezen en beschermd: Natura 2000-gebieden, beschermde natuurmonumenten en Wetlands. Plannen en projecten met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningplichtig. Relevant daarbij is dat de Nbw 1998 een externe werking kent.

ECOLOGISCHE HOOFDSTRUCTUUR

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) (tegenwoordig Natuurnetwerk Nederland genoemd) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland en vormt de basis voor het natuurbeleid. De EHS is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR). De begrenzing en ruimtelijke bescherming van de provinciale EHS is uitgewerkt in de Structuurvisie Noord-Holland 2040 en de Provinciale Ruimtelijke Verordening Structuurvisie.

NATUUR BUITEN DE EHS

Vanuit de Structuurvisie Noord-Holland 2040 en de Provinciale Ruimtelijke Verordening Structuurvisie wordt buiten de EHS-gebieden bij ruimtelijke plannen specifiek ingezet op de bescherming van bestaande natuurgebieden en wordt verder specifiek ingezet op de bescherming van Weidevogelleefgebieden (PRVS artikel 25).

INVENTARISATIE

Beschermde gebieden in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 liggen op geruime afstand van het plangebied. Het dichtstbijzijnde beschermde gebied is het Natura 2000-gebied Markermeer en IJmeer op circa 5 km afstand ten zuiden van het plangebied. Op 2 km ten noordwesten van het plangebied ligt een grasland dat onderdeel is van de EHS. Op een afstand van 1,5 km ten zuiden van het plangebied ligt een watergang die is aangewezen als ecologische verbindingzone. Op ruim 600 meter ten oosten van het plangebied is het dichtstbijzijnde weidevogelleefgebied gelegen.

Tussen de beschermde gebieden en het plangebied ligt bebouwing en infrastructuur. De beschermde gebieden hebben geen ecologische relatie met het plangebied.

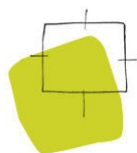
TOETSING

Gezien de aard van het plan, de terreinomstandigheden en de ligging van het plangebied, worden met betrekking tot de voorgenomen plannen geen negatieve effecten op beschermde gebieden in het kader van de Nbw 1998 en het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid verwacht.

Conclusie

Uit de ecologische inventarisatie is naar voren gekomen dat er geen noodzaak bestaat een Voortoets in het kader van de Nbw 1998 dan wel een analyse van natuurwaarden in het kader van het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid uit te voeren. Voor deze activiteit is geen vergunning op grond van de Nbw 1998 nodig. De activiteit is op het punt van natuur ook niet in strijd met de Provinciale Ruimtelijke Verordening.

Uit de ecologische inventarisatie komt verder naar voren dat in het kader van de Ffw een noodzaak bestaat voor het uitvoeren van een vooronderzoek, waarbij gericht onderzoek dient te worden uitgevoerd naar de aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen. Dit onderzoek is nodig aangezien nog onvoldoende beeld is verkregen of er voor het plan een ontheffing van de Ffw noodzakelijk is en of deze in voorkomend geval verkregen kan worden.

BügelHajema

Plek voor ideeën

Notitie

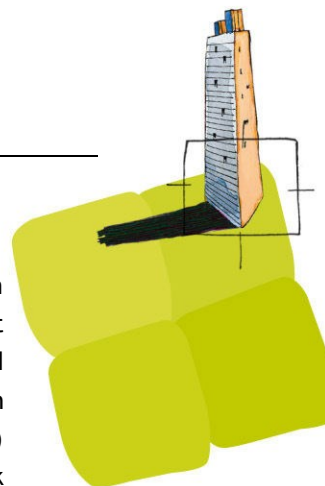
Opdrachtgever: Gemeente Medemblik

projectnummer: 807.00.00.02.00

Aan: de heer K. Koppenaal
Van: mevrouw J.G. Lindenholz
Onderwerp: notitie nader onderzoek vleermuizen SEW-terreinen Nibbixwoud
Datum: 12-09-2016

Aanleiding

Voor twee locaties aan de straat Het Woud binnen de bebouwde kom van Nibbixwoud zijn plannen voor de realisatie van woningen en de daarbij horende ontsluitingswegen. Uit het natuurwaardenonderzoek dat op 25 mei 2016 door BügelHajema Adviseurs bv is uitgevoerd op deze locaties, blijkt dat in de te slopen bebouwing (de bestuurskamer/kleedkamer aan de noordzijde van Het Woud en het verenigingsgebouw aan de zuidzijde van Het Woud) zwaar beschermde verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig kunnen zijn. Om inzichtelijk te maken wat het terreingebruik van vleermuizen is en of als gevolg van de beoogde ontwikkelingen sprake is van overtreding van verbodsartikelen van de Flora- en faunawet, is aanvullend onderzoek uitgevoerd. Voorliggende notitie beschrijft de resultaten van dit aanvullend onderzoek.

Impressie te slopen bebouwing

Beschrijving plangebied

Het plangebied omvat twee locaties aan de straat Het Woud binnen de bebouwde kom van Nibbixwoud. Ten noorden van Het Woud ligt een voetbalveld met rondom een houtsingel en is een verenigingsgebouw aanwezig. Ten zuiden van het Woud liggen voetbalvelden en een hockeyveld met eveneens een verenigingsgebouw aan de straatzijde. Langs de westzijde van deze locatie staat een houtsingel. In het plangebied is geen permanent oppervlaktewater aanwezig.

BügelHajema, Adviseurs voor leefomgeving en omgevingsrecht BNSP

Vaart NZ 50, 9401 GN Assen T 0592 316 206

E info@bugelhajema.nl W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen, Leeuwarden en Amersfoort

Onderzoeksmethode

Het vleermuisonderzoek is uitgevoerd op basis van het Vleermuisprotocol 2013¹ dat is ontwikkeld door het Netwerk Groene Bureaus en de Zoogdiervereniging in overleg met de voormalige Dienst Landelijk Gebied en de voormalige Gegevensautoriteit Natuur.

Vleermuizen maken verspreid over het jaar gebruik van verschillende verblijven (winter-, kraam-, zomer- en paarverblijfplaats). Een volledig vleermuisonderzoek naar vaste verblijfplaatsen bestaat gemiddeld uit vier inventarisaties die verspreid over de periode half mei tot en met begin oktober worden uitgevoerd. Op deze manier wordt een seizoensbreed beeld verkregen van het gebruik van het plangebied door vleermuizen. Twee inventarisaties (avond- en ochtendbezoek) zijn uitgevoerd in de periode half mei - half juli (specifiek gericht op de aanwezigheid van kraam- en zomerverblijven) en twee avondbezoeken in de periode half augustus - begin oktober (gericht op de aanwezigheid van paar- en zomerverblijven). De inventarisaties zijn uitgevoerd door één onderzoeker, een ecooloog van BügelHajema Adviseurs bv. Alle inventarisaties vonden plaats onder gunstige weersomstandigheden (zie tabel 1).

Tabel 1. Omstandigheden tijdens de vleermuisinventarisaties

Datum	Tijdsduur	Zonsonder/opgang	Weer	Temperatuur
25-05-2016	21:40 - 23:40 uur	21:42 uur	onbewolkt, wind 2-3 Bft	13°C
21-06-2016	03:15 - 05:20 uur	05:19 uur	half bewolkt, wind 0-1 Bft	15°C
15-08-2016	21:15 - 23:20 uur	21:03 uur	onbewolkt, wind 1-2 Bft	15°C
07-09-2016	20:30 - 22:15 uur	20:12 uur	onbewolkt, wind 0-1 Bft	20°C

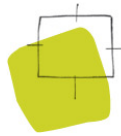
Vleermuizen maken gebruik van echolocatie om zich te oriënteren in een gebied en voor het lokaliseren van prooien tijdens de jacht. Deze echolocatie vindt plaats door middel van ultrasone geluiden die de vleermuis produceert en zijn soortspecifiek (frequentie en ritme). Met behulp van een ultrageluiddetector (batdetector) kunnen deze geluiden voor mensen hoorbaar worden gemaakt. Bij het onderzoek is gebruikgemaakt van Pettersson D240x ultrasounddetectoren. Met een Edirol R 09-RH zijn geluidsopnamen gemaakt die later zijn geanalyseerd met behulp van het programma Bat Sound Pro 3.31b.

Resultaat beschrijving

Inventarisatie 25 mei 2016

Op de avond van 25 mei zijn in het plangebied twee foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen. Om 22:15 uur ter plaatse van de bomen naast het verenigingsgebouw aan de zuidzijde van Het Woud en om 22:35 uur ter hoogte van de bomenstructuur naast het verenigingsgebouw aan de noordzijde van Het Woud. Andere waarnemingen van vleermuizen (zoals een verblijfplaats of vliegroute) zijn deze avond niet in het plangebied en directe omgeving gedaan.

¹ <http://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol>.

Inventarisatie 21 juni 2016

Tijdens de ochtend van 21 juni zijn in het plangebied en omgeving geen vleermuizen waargenomen.

Inventarisatie 15 augustus 2016

De eerste waargenomen vleermuis betrof een langs Het Woud passerende gewone dwergvleermuis om 21:35 uur. Rond 21:45 uur zijn twee laatvliegers foeragerend waargenomen langs de bomenrij rond het voetbalveld aan de noordzijde van Het Woud. Later op de avond zijn meerdere exemplaren van gewone dwergvleermuis foeragerend waargenomen in het plangebied en directe omgeving. Vaste verblijfplaatsen en vliegroutes zijn niet aangetroffen tijdens deze inventarisatie.

Inventarisatie 7 september 2016

Tijdens de avond van 7 september zijn rond 20:08 uur de eerste vleermuizen waargenomen. Het betroffen een gewone dwergvleermuis en een laatvlieger, foeragerend langs de bomen rond het voetbalveld aan de noordzijde van Het Woud. Later op de avond (rond 21:15-21:30 uur) zijn foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen rond de bomen ter hoogte van het verenigingsgebouw aan de zuidzijde van Het Woud. Ook op andere plekken langs Het Woud (buiten het plangebied) zijn foeragerende gewone dwergvleermuis waargenomen. Tijdens deze inventarisatie zijn geen vaste verblijfplaatsen en is geen vliegroute van vleermuizen vastgesteld.

Functie van het plangebied voor vleermuizen

Bij vleermuizen wordt onderscheid gemaakt in de volgende functies: kraamverblijf, zomerverblijf, paarverblijf, winterverblijf, foerageergebied en vliegroute.

Op basis van de hierboven beschreven inventarisaties kan worden geconcludeerd dat in de slopen bebouwing geen verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig is. Wel worden de groenstructuren rond het voetbalveld aan de noordzijde van Het Woud en de bomen langs Het Woud gebruikt als foerageerlocatie door gewone dwergvleermuis en laatvlieger. Hoewel de betreffende groenstructuren niet als onmisbaar foerageergebied worden beschouwd, wordt wel aanbevolen om zeker de groenstructuren rond het voetbalveld aan de noordzijde van Het Woud geschikt te houden als foerageergebied voor vleermuizen.

Conclusie

In de te slopen bebouwing in het plangebied zijn geen vaste verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig. Vanuit het oogpunt van vleermuizen kan de bebouwing zonder nadere orde worden gesloopt.

BügelHajema Adviseurs bv
Assen, 12 september 2016